

5.6.2026

SAK:n vastauksia Kokoomuksen puoluekokousaloitteisiin 2026

SAK on vastannut muutamii aloitteisiin, joita Kokoomuksen paikallisyhdistykset, piirijärjestöt ja jäsenliitot ovat esittäneet Kokoomuksen puoluekokoukselle. SAK on mukana Jyväskylässä Kokoomuksen puoluekokouksessa 5.–7.6.2026.

Aloite 17. Helsingin Edistyskokoomus: Kuntien rakenteellinen rangaistus työkyvyttömistä pitkäaikaistyöttömistä on lopetettava

SAK yhtyy tavoitteeseen parantaa kuntien edellytyksiä työllisyyden edistämiseen. Osatyökykyisten sekä vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien palveluihin tarvitaan työllisyys- ja sote-palveluiden tiivistä yhteistyötä ja keskittymistä jäljellä olevaan työkykyyn. SAK esittää, että työttömyysetuuksien rahoitusmallia muutetaan niin, että palkkatuettu työ ja työvoimakoulutus vapauttavat kunnat työttömyysturvan maksuvastuusta. Tämä kannustaa siihen, että kunnissa työttömiä ohjataan työelämään johtaviin palveluihin, mikä tukee työllisyyden kasvua. Lisäksi lakia tulee muuttaa niin, että palkkatuetusta työstä saatu ansio kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloehto täysimääräisesti ja rahoitusmallia niin, että puolet rahoituksesta tulee kunnilta ja puolet valtiolta.

Aloite 19. Kokoomuksen Hämeenlinnan Kunnallisjärjestö: Työttömyysturvan kuntaosuuksien hillitseminen

SAK yhtyy tavoitteeseen siltä osin, että on hyvin tärkeää parantaa kuntien edellytyksiä työllisyyden edistämiseen. SAK esittää, että työttömyysetuuksien rahoitusmallia muutetaan niin, että palkkatuettu työ ja työvoimakoulutus vapauttavat kunnat työttömyysturvan maksuvastuusta. Tämä kannustaa siihen, että kunnissa työttömiä ohjataan työelämään johtaviin palveluihin, mikä tukee työllisyyden kasvua. Jos työttömän osaamisessa on puutteita tai hänellä on esimerkiksi vain perusasteen tutkinto, tässä suhdanteessa olisi oikea aika ohjata hänet työvoimakoulutukseen. Näin kasvun käynnistyessä työnantajilla olisi käytettävissä osaavaa työvoimaa ja työnhakijoilla osaamista. Lisäksi lakia tulee muuttaa niin, että palkkatuetusta työstä saatu ansio kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloehto täysimääräisesti ja rahoitusmallia niin, että puolet rahoituksesta tulee kunnilta ja puolet valtiolta.

Aloite 60. Länsi-Vantaan Kokoomus: Kuluttajariitalautakunnan resursseja on vahvistettava, jotta sillä on riittävät resurssit tutkia, selvittää ja päättää yhä vaikeampia kuluttajariitalapauksia

SAK kannattaa aloitetta. Kuluttajariitalautakunnan käsittelyaikojen lyhentäminen on tarpeen, koska lautakunta toimii entuudestaan pienillä resursseilla. Sosiaaliseen markkinatalouteen kuuluu kuluttajien oikeuksien turvaaminen, koska tämä ei markkinoilla aina tapahdu itsestään. Sopivan sääntelyn ohella riidanratkaisun pitää olla tehokasta ja oikeudenmukaista. Kuluttajariitalautakunta on ollut hyvin toimiva, ns. matalan kynnyksen

riidanratkaisuelin. Ylipäättään oikeudenhoidon rahoitusta on painetta lisätä Suomessa, koska käsittelyaikojen hitaus on hyvin merkittävä ongelma.

Aloite 100. Rantaraitin Porvarit: Lounas-, liikunta- ja kulttuurietujen tehottomat verotuet lakkautettava

SAK ei kannata aloitetta. Vaikka aloitteella tunnistetaan järjestelmään liittyviä ongelmakohtia, joista osan myös SAK tunnistaa, korvaava järjestely olisi hyvin todennäköisesti palkansaajille epäedullisempi. Pidämme pikemminkin todennäköisenä, että verovapaiden bonusten tai etuuksien jakamista väärinkäytettäisiin osassa yrityksiä. Mikäli järjestelmää muutetaan, tämä ei saa johtaa palkansaajien ostovoiman heikentymiseen nykyisestä tasosta.

Aloite 152. Tikkurilan kokoomus: Julkisten hankintojen tehostaminen ja kilpailun lisääminen

SAK toteaa, että 152 aloitteessa on aivan oikein tunnistettu tarve julkisten hankintojen päivittämiseksi muun muassa siksi, että väärinkäyttöihin puuttumista on tehostettava. Siksi SAK onkin esittänyt, että julkisten hankintojen hinta-laatusuhteen vertailuperusteena olisi aina kokonaislaatuksiteerit eikä pelkkää hintaa voisi käyttää valintaperusteena. Työlainsäädäntö- ja työehtorikkomuksiin voitaisiin puuttua paremmin, jos esimerkiksi pakolliset poissulkuperusteet koskisivat myös EU-kynnysarvon alittavia hankkeita ja julkisista hankintaprosesseista poissuljettaisiin toimijat, jotka ovat rikkoneet näitä oikeuksia.

Aloite 154. Helsingin Edistyskokoomus: Työllisyyspalveluiden resurssit velvoitebyrokratiasta työnvälitykseen

SAK korostaa, että yksilöluottamuksen tulee ulottua myös keskeisesti työttömiin. Työvoimapolkujen palvelumallissa on kaavamaisuutta, mutta SAK pitäisi kiinni tietyistä lainsäädännön aikarajoista perälautoina, jotta työnhakijoiden kohtaamiset varmistetaan. Tilastojen mukaan työllisyysalueet eivät kaikilta osin pääse lain säättämisiin aikarajoihin, ja esimerkiksi lain edellyttämää ensimmäistä alkukeskustelua ei läheskään aina toteuteta kasvokkain nytkään. SAK purkaisi järjestelmän byrokraattisuutta luopumalla velvoittavista ja vanhanaikaisista työhön osoittamisista. Niiden sijaan työnhakijat voisivat valita itse itselleen parhaimmat haettavat työpaikat työnhakutavoitteen mukaisesti. Toinen SAK:n byrokratian purkuesitys on, että kun työtön täyttää kaikki hänelle asetetut velvollisuudet, hän saa opiskella omaehtoisesti ilman, että tämä vaikuttaa hänen asemaansa ja oikeuteensa työttömyysturvaan.

Aloite 155. Porvoon Kokoomus: Ulkomaisen työntekijöiden rekrytointi

SAK kannattaa sujuvien prosessien kehittämistä, mutta samalla on valvottava, että tarjotussa työssä noudatetaan työehtosopimuksia ja työlainsäädäntöä. Saatavuusharkinnasta ei saa luopua. Työperäinen hyväksikäyttö on erittäin laaja ilmiö, johon pitää puuttua kaikilla tasoilla.

SAK on esittänyt lukuisia toimia työperäisen hyväksikäytön estämiseksi, muun muassa alipalkkauksen kriminalisointia, ammattiliittojen kanneoikeutta ja työsuojeluviranomaisten valvontaresurssien ja toimivaltuuksien lisäämistä.

Aloite 168. Jyväskylän Kokoomusnaiset: Aikuiskoulutus tarvitsee uusia tukimuotoja

SAK pitää aloitetta kannatettavana. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen oli lyhytnäköinen virheellinen päätös. SAK on esittänyt jatkuvan oppimisen tukea hallituksen lakkauttaman aikuiskoulutustuen tilalle. Tuki kohdentuisi erityisesti matalasti koulutetuille ja tukisi työntekijöiden osaamisen uudistamista esimerkiksi vihreän siirtymän ja digitalisaation tarpeisiin. Tuki lähtee ajatuksesta, jossa opiskelu tapahtuu työaikaa lyhentämällä eli työn ohessa opiskellen, mutta mahdollistaa myös kokopäiväisen opiskelun perustelluista syistä. Puoluehallituksen vastauksessa esitetty malli ei ole riittävä työntekijöiden osaamisen kehittämiseksi ja sitä kautta työllisyyden ja kasvun edistämiseksi.

Aloite 205. Satakunnan Kokoomusnaiset: Työttömyysturvan suojaosa palautettava

SAK yhtyy aloitteessa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan työttömyysturvan suojaosan poisto on heikentänyt useiden osa-aikatyötä tekevien toimeentuloa ja näin työnteon kannusteita. Puoluehallituksen viittaamasta YTK:n jäsenkyselystä (2024) käy ilmi myös, että osa-aikaisen työn tekeminen ei ole enää kaikille ryhmille kannattavaa. Suurella osalla suojaosan poisto lisäsi epävarmuutta, toimeentulon heikkenemistä ja vähensi osa-aikatyön tekemistä. Aloitteen mukaisesti tämä näkyy erityisesti palvelualoilla. Työttömyyskassojen yhteisjärjestön TYJ:n tilastojen (2026) mukaan kaikkien osa-aikatyötä tekevien ja soviteltua ansiopäivärahaa saavien määrä on vähentynyt yli 10 prosentilla. SAK esittää omissa vaalitavoitteissaan työttömyysturvan suojaosan palauttamista.

Aloite 206. Kirkkonummen kokoomus: Eläkejärjestelmän uudistaminen: matalammat maksut ja henkilökohtaiset varat

SAK ei kannata aloitetta vaan pitää Suomen työeläkejärjestelmää kannatettavana eläkejärjestelmänä. Suomen työeläkejärjestelmä on lakisääteinen ja etuusperusteinen. Se koskee kaikkia palkansaajia. Suomen työeläkejärjestelmä poikkeaa muiden maiden eläkejärjestelmistä. Monien muiden maiden eläkejärjestelmät koostuvat lakisääteisestä vähimmäiseläkkeestä, sopimusperusteisista työmarkkinaeläkkeistä sekä erilaisista lisävuutuksista. Kun verrataan eläkejärjestelmien rahoitusta, tulisi huomioida kokonaisuus. Suomen työeläkejärjestelmää on kehitetty yhteistyössä ja tehty uudistuksia, kun niihin on ollut tarvetta. Viimeisin eläkeuudistus on tulossa voimaan 1.7.2026. Sen tarkoitus on parantaa työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyttä pitkällä aikavälillä ja näin pitää myös työeläkemaksut kohtuullisella tasolla. Yksi keskeinen syy uudistukseen on myös sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus ja tätä

tuetaan paitsi sijoitusuudistuksella myös vanhuuseläkerahastoja kasvattamalla.

Aloite 265. Heinolan kokoomus: Nuorten tulevaisuus -ohjelman laatiminen

SAK kannattaa aloitetta. Nuorisobarometrin tulokset vahvistavat SAK:n pitkään esiin nostaman huolen nuorten toimeentulosta, koulutusmahdollisuuksista ja työelämän epävarmuudesta. SAK on johdonmukaisesti korostanut, että nuorten tulevaisuususkko heikkenee poliittisten päätösten seurauksena, ei itsestään. Nuorten heikentynyt tulevaisuususkoon vaikuttavat viime vuosien koulutus- ja sosiaalipoliittisista ratkaisuista, kuten koulutusleikkaukset, opiskelijoiden toimeentulon heikennykset, asumistuen muutokset, kasvavat elinkustannukset sekä heikko yleinen työmarkkinatilanne.

Aloitteessa ehdotettu poikkihallinnollinen toimenpideohjelma on kannatettava. SAK kuitenkin korostaa, että ohjelman on oltava riittävästi rahoitettu, eivätkä nuorten toimeentulo ja koulutus saa olla säästökohteita. Niin ikään työelämän laatuun ja nuorten asemaan työmarkkinoilla on panostettava, jotta nuorten tulevaisuususkko vahvistuu.

SAK painottaa rahoituksen ohella laajapohjaista kolmikantaista valmistelua sekä pitkäjänteisyyttä ohjelman toimeenpanossa ja vaikuttavuuden seurannassa.

5.6.2026

SAK:n nostoja Kokoomuksen tavoiteohjelmaan

Kokoomus hyväksyy puoluekokouksessaan tavoiteohjelmansa. Olemme tehneet ohjelmaan muutamia nostoja ja huomioita.

Sivu 16, rivit 26–28

SAK huomauttaa, että verovähennys ei hyödytä opintojen aikaista toimeentuloa. Lakkautetun aikuiskoulutustuen tilalle tarvitaan toinen tukimuoto. Esimerkiksi SAK:n ehdottama Jatkuvan oppimisen tuki, joka mahdollistaa opintojen aikaisen toimeentulon. Malli tukee työn ohessa tapahtuvaa opiskelua, mutta mahdollistaa myös tarpeen mukaan kokoaikaisen opiskelun.

Sivu 17, rivit 27–28

Kohdassa puhutaan ikärajan nostamisesta. SAK huomauttaa, että ikärajan nostaminen kohdistuisi erityisesti raskasta ja fyysistä työtä tekeviin, joiden usein on jo nyt vaikea pysyä työelämässä terveytensä takia. Keskeisempää on tukea näiden henkilöiden työkykyä mm. kuntoutuksen keinoin, ei vaikeuttamalla eläkkeelle pääsyä, jos työkyvyn kanssa on ongelmia.

Sivu 17, rivit 33–36

SAK on samaa mieltä tavoitteesta, jossa halutaan varmistaa vammaisille henkilöille ja osatyökykyisille pääsy työelämään matalalla kynnyksellä. SAK:lla on toteuttamiseen konkreettisia keinoehdotuksia toteutukseen.

Sivu 18, rivit 13–25

SAK painottaa, että sosiaaliturvaa tulee kehittää toimeentuloa turvaamalla eikä ehtoja kiristämällä ja etuuksia leikkaamalla. Suojaosien palauttaminen sekä ansiosidonnaiset etuudet lisäävät työllisyyttä ja vähentävät tarvetta viimesijaisiin etuuksiin.

Sivu 18, rivit 28–30

SAK huomauttaa, että jos Suomessa halutaan joustoturvamalliin, suurimmat kehityskohteet selvityshenkilöiden mukaan ovat työvoimapalveluiden rahoitus ja työttömyysturvan taso. Työmarkkinoiden joustavuus on nyt joustoturvan perustasolla.

Sivu 18, rivit 39 ja 42

Työllisyyspalveluiden osalta SAK:lla on vaalitavoitteissaan näihin konkreettisia keinoehdotuksia.

Sivulta 19 alkaen

Sivulla puhutaan eläkejärjestelmän kestävydestä ja oikeudenmukaisuudesta.

Eläkejärjestelmän muutoksesta kohti valinnanvapautta

SAK huomauttaa, että muutos johtaisi aikaa myöten Suomen etuusperusteisen järjestelmän muuttumiseen maksuperusteiseksi.

Syntyisi tarve muuttaa koko järjestelmää ”eurooppalaisempaan malliin”: valtion maksamat vähimmäiseläkkeet (1.pilari), työmarkkinaeläkkeet (2.pilari) ja yksilölliset, kolmannen pilarin eläkkeet. Voisi vaikuttaa myös eläkejärjestelmämme hyvien ominaisuuksien muuttumiseen, esimerkiksi että työpaikan vaihto alalta ja sektorilta toiseen on helppoa eikä vaikututa eläketurvaan.

Ruotsissa n. 30 % päättää itse sijoittamisesta. Ne, jotka haluavat sijoittaa itse ovat yleisemmin miehiä ja paremmin ansaitsevia. Sijoitustoiminta on vaativaa ja aikaa vievää. Huonojen sijoituspäätösten riski tulee yksittäiselle henkilölle ja vaikuttaa hänen eläkkeensä suuruuteen. Työeläkkeet kertyvät monen vuosikymmenen aikana ja vaikutukset voivat olla ennalta arvaamattomia.

Jos halutaan tukea kansalaisten omaa varautumista ja sijoitustoimintaa, voisi olla järkevää hoitaa tämä Suomessa käytössä olleen vapaaehtoisen eläkevakuutuksen puitteissa sitä kehittäen. Nyt istuva hallitus toimii toiseen suuntaan ja on päättänyt poistaa vapaaehtoisen eläkesäästämisen verovähennysoikeuden 1.1.2027 alusta lähtien.

Työeläkkeen kertymisestä eri elämäntilanteissa

Ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta on kertynyt työeläkettä alusta lähtien. Sillä on suuri merkitys paljon työttömyyttä työuran aikana kokeneiden työntekijöiden eläketurvaan. Jos työttömyysturvasta ei enää kertyisi työeläkettä, se ei vaikuttaisi alentavasti työeläkemaksuihin, koska jo kertynyt eläketurva on maksettava.

Työeläkkeen kertyminen monista ns. palkattomista jaksoista on syntynyt työeläkejärjestelmän karttumasäännöksiä koskeneiden muutosten yhteydessä, ml. tutkinnoista eläkkeen kertyminen. Poistaminen koskee nuoria ja vaikuttaa sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden kokemukseen.

Valtion maksuosuuksia voisi hillitä oikeudenmukaisemmin esimerkiksi puuttamalla YEL:n valtion maksuosuuden jatkuvaan nousemiseen. Istuvan hallituksen YEL-päätökset kuitenkin lisäävät veronmaksajien taakkaa nykyisestä (vuoden 2026 budjetissa on noin 600 miljoonaa euroa) arviolta 80–100 miljoonaa euroa vuodessa vuodesta 2028 lähtien.

Sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta

Vakuutetuille on tärkeää, että eläkejärjestelmä on ennustettava, luotettava ja korvaustasoltaan kohtuullinen. Uudet automaattiset vakauttajat tarkoittavat yleensä eläkkeiden heikennyksiä. Tämä ei lisää sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta. Uusien vakauttajien lisääminen muuttaa myös eläkejärjestelmämme perusteita.

Keskimääräinen työeläke oli vuonna 2025 alle 2000 euroa. Naisten keskimääräinen eläke oli reilut 1600 euroa. Monet joutuvatkin täydentämään työeläkettä kansaneläkkeellä.

Työeläkkeiden korvaustaso on laskemassa alle 50 prosentin vuosisadan puolivälistä lähtien.

Olemme kesällä voimaantulevassa eläkeuudistuksessa parantamassa työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyttä pitkällä aikavälillä. Tavoitteena pitää työeläkemaksut ja säilyttää myös korvaustaso kohtuullisella tasolla. Tämän takia myös rahastointia kasvatetaan.

Eläkeyhtiöiden mahdollisuuksista sijoittaa

Eläkevarat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti. Telan mukaan työeläkevaroista oli vuonna 2025 sijoitettuna Suomeen noin viidennes (noin 54 mrd.). Startup-yhtiöihin tehdyistä sijoituksista noin viidennes on peräisin työeläkevakuuttajilta.

On hyvä selvittää keinoja, miten Suomeen sijoittamista voidaan lisätä annettujen reunaehtojen puitteissa.

Sivu 21, rivit 16–17

SAK muistuttaa, että varhaiskasvatusmaksujen alentamisella on vaikutusta lasten varhaiskasvatukseen osallistumiseen. Varhaiskasvatusmaksujen ns. nollamaksuluokkaa voi edelleen laajentaa. Jos varhaiskasvatukseen osallistumista halutaan lisätä uudistamalla perhevapaita (eli ansiosidonnaisia vanhempainvapaita), perhevapaita täytyisi nykyisestä lyhentää. Lastenhoidon tukijärjestelmää uudistamalla voidaan lyhentää lasten pidempiä kotihoitajaksoja sekä tukea vanhempien työhön paluuta esimerkiksi osa-aikaisesti, jolloin lapsi voisi siirtyä varhaiskasvatukseen vastaavalla tavalla osa-aikaisesti.

Sivu 21, rivi 32

SAK huomauttaa, että ehdotuksesta puuttuu konkretia: ensisijaisesti oikeutta vuoropäivähoitoon on vahvistettava lainsäädännössä, joka velvoittaa kuntia järjestämään vuoropäivähoitoa. Lisäksi on huolehdittava riittävästä rahoituksesta.

Sivu 23, rivit 15–18

SAK huomauttaa, että lukiopaikkoja kunnat voivat lisätä omilla päätöksillään. Ammatillisen tutkinnon suorittaneita tarvitaan työelämässä jatkossakin. Kummallisesti kannustetaan ammatillisen koulutuksen suorittavia suorittamaan kaksoistutkinto, eikä kannattaisi kannustaa myös lukiolaisia samaan.

Sivu 23, rivit 19–20

SAK on sitä mieltä, että maksuttomuus pitää säilyttää nykyiseen tapaan. Ammatillisessa koulutuksessa venyvät tutkinnon suorittamisajat eivät ongelma, lukioissa tätä huomattavasti enemmän. Siihen löytyy tehokkaampia keinoja kuin maksullisuuden lisääminen.

Sivu 23, rivit 35–38

SAK huomauttaa, että tutkinnon osien suorittamista pitää lisätä, mutta joskus on tarve suorittaa kokonainen tutkinto. Ammatillinen koulutus on myös erittäin tarpeellinen täydennyskoulutusväylä aikuisille. Markkinaehtoisuuden kasvattaminen pitää koskea työnantajien tarjoamaa koulutusta.

Sivu 31, rivi 4

SAK muistuttaa, että työ useimmissa tilanteissa ehkäisee parhaiten lapsiperheköyhyyttä. On kuitenkin selvää, ettei kaikilla työtä ole, siitä saa liian pientä palkkaa tai työtunnit ovat niin vähäisiä, että toimeentulon kanssa on haasteita. Myös nämä lapsiperheet tarvitsevat tukea.

Sivu 31, rivit 10–11

SAK huomauttaa, että jos perhevapaaudistukselle (eli useimmiten puhutaan ansiosidonnaisista vanhempainvapaista) asetetaan tavoitteeksi varhaiskasvatukseen osallistumisen nostaminen, tämä tarkoittaa vanhempainvapaiden kokonaiskeston lyhentämistä. Tämä ei puolestaan istu mitenkään Kokoomuksen tavoitteeseen perhemyönteisemmästä yhteiskunnasta ja työelämästä.

Sivu 31, rivit 14–15

Tavoitteessa puhutaan siirrettävistä perhevapaapäivistä. SAK suhtautuu ajatukseen sinällään myönteisesti, lukuun ottamatta kohdan viimeistä lausetta. Jos siirrettävät päivät olisivat jatkossa vain vähimmäisetuuden suuruisia, sillä voisi olla merkittäväkin heikentävä vaikutus perheiden toimeentuloon. Lisäksi sairausvakuutuslain luonne korvata ansionmenetystä perhevapaiden ajalta muuttuisi. Esityksellä pyritään suitsimaan päivien siirtoa toiselle vanhemmalle. Tämän voi tehdä nostamalla riittävästi ansiosidonnaisten vanhempainvapaiden päivien

määrää, jolloin siirtomahdollisuudesta voidaan jopa luopua ja pitää kiinni edelleen varhaiskasvatuslaissa olevasta lapsen hoitoon pääsyn ikäraja kiinni.

Sivu 31, rivit 27–28

SAK huomauttaa, että työehtosopimuksilla ei voida sopia huonommista ehdoista kuin mihin työntekijällä on lain nojalla oikeus perhevapaisiin. Työsopimuksissa on usein sovittu palkallisista jaksoista perhevapaiden ajalta, ja nämä ovat siis parannuksia vanhempien asemaan. Esitys on epäselvä ja ristiriitainen.

Sivu 36

SAK toteaa, että terveydenhuollon valinnanvapautta käsittelevässä kappaleessa on hyviä yleistason tavoitteita, mutta esimerkiksi terveyskeskusrakenteesta luopuminen on megaluokan muutos perusterveydenhuollon palvelujen järjestämisessä. Se ja vaatisi huolellista analyysiä ja valmistelua, jotta sujuvat ja laadukkaat perustason palvelut voitaisiin järjestää maantieteellisesti ja sosioekonomisesti kattavasti.

Sivu 40, rivit 17–19

SAK toteaa huomiona, että Orpon hallitus on lakkauttamassa kuntoutuksen työtoiminnan ja tilalle on tulossa uusi palvelu. Vaikeasti työllistyvien kohderyhmän palvelut ja niiden rahoitus tulee turvata.

Sivu 68, rivit 18–19

SAK huomauttaa, että saatavuusharkinta on erittäin tarpeellinen, se suojelee jo Suomessa asuvia työttömiä ja estää työperäistä hyväksikäyttöä. Resursseja valvontaan pitää lisätä.

Sivu 72, rivi 21

Tavoitteessa puhutaan siitä, että kielikoulutuksesta pitäisi tehdä velvoittavampaa. SAK huomauttaa, että kotoutumispalvelut ovat jo nyt velvoittavia. Keskeisempää kuitenkin laajennus työperäisille maahanmuuttajille. Tarkemmat ehdotukset SAK:n vaalitavoitteissa.

Sivu 87, rivit 40–42

SAK huomauttaa, että tavoiteohjelman luonnokseen on kirjoitettu pyrkimys luopua ehkä kokonaan kestävästä kehityksen (ml. ihmisoikeudet) ehdoista kauppasopimuksissa. Tämä irrottaa kauppapolitiikan muusta kansainvälisestä politiikasta tavalla, joka heikentää EU:n vaikutusvaltaa maailmassa.

Sivu 88, rivit 7–37

SAK huomauttaa, että tavoiteohjelman luonnos korostaa yksipuolisesti EU:n sääntelyn haittoja, sivuuttaen sen tarpeellisuuden ja hyödyt muun muassa hyvin toimiville sisämarkkinoille. Ajatus mekaanisesta "one in-one out"-tavoitteesta on myös huonosti perusteltu. Yksi EU-tason säännös voi olla vaihtoehto suurelle joukolle eriäviä kansallisia säännöksiä. Säännösten määrä on myös tekninen kysymys, joka liittyy säännösten rakenteeseen.